

นราภูกุโรวาท

วรรณกรรมร้อยกรองด้านการศึกษา*

คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ
ราชบัณฑิต ประธานสำนักศิลปกรรม
ราชบัณฑิตยสถาน

บทคัดย่อ

หนังสือนราภูกุโรวาท เป็นพระนิพนธ์ของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ เขียนเป็นร้อยกรองแบบกลอน มีจุดประสงค์เพื่อสั่งสอนเด็กอายุตั้งแต่ ๑ ขวบครึ่ง ถึง ๑๓ ขวบ สาระสำคัญกล่าวถึงการเรียน การสอนที่เด็กมีส่วนร่วม สอนการประพฤติปฏิบัติตนที่เหมาะสมตามวัยของเด็ก ซึ่งจะเรียนรู้สูงขึ้นตามลำดับอายุ เช่น การรักษาความสะอาดของร่างกาย ความสะอาดเรียบร้อยภายในบ้าน มารยาทในการพูด การกิน การทันทเวลา ความโอบอ้อมอารี ความยุติธรรม การพูดความสัตย์ ความกล้า ความใฝ่ดี การรู้จักเลือกมิตร การเลือกหนังสืออ่านที่มีคุณค่า การวางตน การเรียนรู้ระบอบการปกครอง กฎหมาย การประกอบอาชีพ ความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นต้น

คำสำคัญ : นราภูกุโรวาท, วรรณกรรมคำสอน

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ เพราะการศึกษาคือ การเรียนรู้ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกแก่การดำรงชีวิตให้ก้าวหน้าไปในวิถิต่างที่ดีกว่า และสร้างสรรค์คนให้มีบทบาทสำคัญในการรักษาและพัฒนาประเทศ

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (๒๔๑๑-๒๔๕๓) การศึกษาในระบบโรงเรียนอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่แพร่หลายหรือเป็นที่รู้จักดีในหมู่ประชาชน แต่เดิมนายขุนนางจะได้รับการศึกษาจากวัด และครูผู้ชำนาญการอาชีพศิลปะโดยตรง นายขุนนางที่ได้รับการศึกษาเพื่อการครองเรือนจากในรั้วในวัง หรือบ้านขุนนาง การศึกษาด้านหนังสือ คือ

การอ่านการเขียน การอบรมตามระบบโรงเรียน เริ่มขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปเยือนต่างประเทศทางยุโรปและเอเชียหลายประเทศ ได้ทรงนำแบบอย่างการศึกษาแบบโรงเรียนเข้ามาเริ่มใช้ในประเทศไทย ซึ่งในระหว่างนั้นก็ยังมีเจ้านาย พระราชวงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ สนพระทัยในการศึกษา ได้นำแนวทางการเรียนการสอนที่นับว่าก้าวหน้าทันสมัยมากในสมัยนั้นมาเรียบเรียงเป็นหนังสือออกเผยแพร่ ในอดีตวิชาความรู้ต่าง ๆ ล้วนเขียนแต่งเป็นบทร้อยกรองเป็นส่วนมาก เป็นต้นว่าตำราพิชัยสงครามคำกลอน ตำราม้า ตำรายา ความรู้ด้านพืชพรรณไม้และ

สัตว์ (พรรณพฤกษาสัตวาทิธาน) สุภาษิตสอนหญิง ฯลฯ มีตำราด้านการศึกษาเรื่องหนึ่งเขียนแต่งเป็นบทกลอนชื่อ นราภูกุโรวาท ให้ความรู้ด้านการสั่งสอนอบรมเยาวชนอย่างกว้างขวาง แต่เป็นที่น่าเสียดายที่วรรณกรรมร้อยกรองที่มีคุณค่าเรื่องนี้ มีผู้รู้จักน้อย และเกือบสูญหายไปจากวงวรรณกรรม ปรากฏเมื่อพุทธศักราช ๒๕๔๐ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้คัดเลือกหนังสือเรื่องนี้ เข้าในโครงการจัดพิมพ์หนังสือเก่าที่มีคุณค่าและได้ขอให้ผู้เขียนเขียนบทนำให้ ผู้เขียนเห็นว่า เป็นบทร้อยกรองที่มีคุณค่าสูง ให้ความรู้เรื่องการสอนอบรมเด็กและเยาวชน รวมทั้งเป็นคำสอนผู้ใหญ่

* บรรยายในการประชุมสำนักศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘

ได้ดี จึงเห็นควรเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางขึ้น

บทนำ

นรางกูโรวาท

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีโครงการจัดพิมพ์หนังสือเก่าที่มีคุณค่าออกเผยแพร่ นับว่าเป็นโครงการที่จะช่วยนำเพชรจากงวรรณกรรมให้กลับมาเปล่งประกายเจิดจรัสขึ้นอีกวาระหนึ่ง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างภูมิปัญญาให้แก่คนไทยในสมัยปัจจุบันด้วย ในกรณีนี้ เป็นที่น่ายินดีที่หนังสือเรื่อง **นรางกูโรวาท** (คำกลอน) พระนิพนธ์ของ **พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์** ได้รับการเลือกสรรจากโครงการให้จัดพิมพ์เผยแพร่เมื่อพุทธศักราช ๒๕๔๐

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ผู้ทรงพระนิพนธ์หนังสือ **นรางกูโรวาท** เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประสูติแต่เจ้าจอมมารดาเขียน เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ค.ศ. ๑๒ ปีระกา ตรงกับวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๐๔ ได้รับพระราชทานพระนามว่า **พระองค์เจ้าวรวรรณากร** ทรงได้รับการศึกษาภาษาไทยขั้นต้นจากคุณปาน และคุณแสง สุภาพสตรีในราชสำนัก ทรงศึกษาภาษาบาลีและภาษาไทย อันเป็นหลักสูตรชั้นสูงในสมัยนั้น จาก **พระยาปริยัติธรรมธาดา** (เปี่ยม) และต่อมาทรงศึกษาภาษาอังกฤษจาก **มร.ยอร์ช ปีเตอร์สัน** จนมีความเชี่ยวชาญในภาษาอังกฤษ และยังทรงรอบรู้

เชี่ยวชาญด้านอักษรศาสตร์และคณิตศาสตร์ด้วย

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ทรงรับราชการครั้งแรกที่หอรัษฎากรพิพัฒน์ ตำแหน่งพนักงานการเงินแผ่นดิน ในรัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมพระคลังมหาสมบัติ และทรงพัฒนาหอรัษฎากรพิพัฒน์ให้เจริญก้าวหน้าขึ้น พุทธศักราช ๒๔๓๒ ทรงรับสถาปนาขึ้นทรงกรมเป็นกรมหมื่น **นราธิปประพันธ์พงศ์** พุทธศักราช ๒๔๓๓ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นรองเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ พุทธศักราช ๒๔๓๕ ทรงลาออกจากราชการแล้วทรงลงทุนทำกิจการต่าง ๆ เช่น ทำป่าไม้ รถไฟ รถราง ขุดคลอง

นอกจาก **กรมหมื่นนราธิปประพันธ์พงศ์** จะทรงเชี่ยวชาญด้านอักษรศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษแล้ว ยังสนพระทัยในประวัติศาสตร์และโบราณคดีด้วย ดังนั้น เมื่อพุทธศักราช ๒๔๓๔ จึงได้เป็นสมานายกของหอสมุดวชิรญาณฯ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่สูงด้วยเกียรติคุณและวิทยาคุณ

พุทธศักราช ๒๔๖๔ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็น **กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์** และในบั้นปลายแห่งพระชนม์ชีพ พระองค์ได้เสด็จไปประทับที่ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ทรงรับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านของตำบลนั้น ทรงเป็นที่รักใคร่ของประชาชนที่เห็นเจ้านายลงมา

คลุกคลีด้วยอย่างสนิทสนม

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ สิ้นพระชนม์ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔ ทรงเป็นต้นราชสกุล **วรวรรณ ณ อยุธยา**

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ทรงมีชื่อเสียงเกียรติคุณในด้านสร้างสรรค์วรรณกรรม การละครแบบใหม่ แตกต่างไปจากละครนอก ละครใน หรือละครชาตรี ซึ่งมีการรำเป็นหลัก ทั้งนี้ เพราะในรัชกาลที่ ๕ มีคนไทยไปศึกษาที่ยุโรปและอเมริกามากขึ้น และนำเอาอิทธิพลของละครแบบโอเปร่าหรือที่เรียกเป็นภาษาไทยว่า อوبرา คือ ละครที่อาศัยดนตรีและการขับร้องเป็นหลัก ตลอดจนละครพูด เข้ามาเผยแพร่ในเมืองไทย **พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์** เป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ละครร้องขึ้น ทรงแต่งบทเองและจัดการแสดงเอง บางเรื่องได้รับความนิยมประทับใจผู้ชมมากจนเป็นที่เล้าขานและนำมาแสดงต่อมาจนถึงปัจจุบัน เช่น ละครร้องเรื่อง **สาวเครือฟ้า**

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ทรงพระปรีชาสามารถปราดเปรื่องในด้านร้อยกรอง ดังปรากฏว่าได้ทรงพระนิพนธ์บทละครร้องและบทละครรำขึ้นไว้เป็นจำนวนมาก เท่าที่ค้นพบในหอสมุดแห่งชาติ มีถึง ๑๒๗ เรื่อง แสดงโดยคณะละครหลวงนฤมิต คณะละครปรีดาไลย์ และคณะที่เกิดขึ้นในเวลาต่อมา เช่น คณะ

ปราโมทเมือง บรรเทิงไทย จึงทรงได้
รับการยกย่องเทิดพระเกียรติว่าเป็น
ครูแห่งละครร้อง

นอกจากทรงพระนิพนธ์บทละคร
ร้องและบทละครรำแล้ว พระองค์ยังทรง
พระนิพนธ์บทร้อยกรองอื่น ๆ อีกมาก
บทที่มีชื่อเสียงโด่งดัง ได้แก่ **รุไบยาด**
ซึ่งเป็นที่นิยมกันสืบมา จนถึงปัจจุบัน
คำกลอน เรื่อง **นรางกูโรวาท** ที่มหา
วิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชนำมาจัด
พิมพ์เผยแพร่ในครั้งนี้ **พระเจ้าบรม-**
วงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์
ได้ทรงพระนิพนธ์ขึ้นเมื่อรัตนโกสินทร์
ศก ๑๒๙ หรือพุทธศักราช ๒๔๕๓ ใน
รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัว นับถึงพุทธศักราช ๒๕๔๘

หนังสือนี้ก็มียาวกว่า ๘๕ ปีแล้ว

**พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ
นราธิปประพันธ์พงศ์** ทรงแถลงไว้บน
ปกของหนังสือที่จัดพิมพ์เมื่อพุทธ-
ศักราช ๒๔๕๓ ว่า

**“นรางกูโรวาท (คำกลอน) เป็น
หลักวิทโยวาท สำหรับสอนเด็ก (อย่าง
ใหม่) เทียบหลักญี่ปุ่น ฝรั่งเศส และ
อังกฤษ ‘ประเสริฐอักษร’ รัชกาล ร.ศีก
๑๒๙^(๒) พิมพ์ที่โรงพิมพ์ศุภการจำรูญ
ครั้งแรก ๑,๐๐๐ ฉบับ จำหน่ายที่ ปรีด
ลัย แพร่งนราธิปฯ”**

ชื่อหนังสือ **นรางกูโรวาท** เป็นคำ
สนธิ นร+อังกร+โอวาท มีความหมาย
ถึงโอวาทสำหรับผู้ที่มีเชื้อสาย ส่วนคำ
ว่า **“หลักวิทโยวาท สำหรับเด็ก (อย่าง**

ใหม่)” นั้น ก็คือ โอวาทที่เป็นความรู้
หลักแบบใหม่สำหรับสอนเด็ก ซึ่งท่าน
ผู้ทรงพระนิพนธ์ได้ชี้แจงไว้เป็นสังเขป
แล้วว่า **“เทียบหลักญี่ปุ่น ฝรั่งเศส และ
อังกฤษ”** ทั้งนี้ ก็เพราะในสมัยนั้น
ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส อังกฤษ มีวิธีการสอน
เด็กก้าวหน้าแตกต่างไปจากการสอน
ตามแบบแผนดั้งเดิมของไทย ในสมัย
ที่วัฒนธรรมของต่างชาติยังไม่เข้ามา
ครอบคลุมดังเช่นในปัจจุบัน

**พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ
นราธิปประพันธ์พงศ์** ได้ทรงแสดง
วัตถุประสงค์ของการทรงพระนิพนธ์
บทร้อยกรองเรื่อง **นรางกูโรวาท** ไว้ใน
หัวข้อเรื่อง **“มูลประสงค์นรางกูโรวาท”**
ซึ่งตีพิมพ์ไว้ในเล่มนี้แล้วว่า

**“ความคิดสร้างตำรานรางกูโรวาท
สำหรับสอนทารกในปกครอง**

**หวังช่วยชาติวาตวิเคราะห์เพาะสมอง
ให้มีช่องได้ดีได้ปรีชา”**

อีกประการหนึ่ง ในสมัยพุทธ-
ศักราช ๒๔๕๓ นั้น โรงเรียนเอกชน
ที่เรียกว่า **“ไปรเวตคอลลีเจสกูล”** ของ
อังกฤษ กำลังริเริ่มและขยายแนวทาง
ใหม่ในด้านการศึกษา ที่เห็นความสำคัญ
ของการปลูกฝังอบรมสั่งสอน **จริยธรรม**
นอกเหนือไปจาก**ความรู้ในวิทยาการ**
ด้านต่าง ๆ แต่เดิมโรงเรียนในอังกฤษ
มุ่งสอนวิชาการประกอบกับการสอน
ความรู้ทางศาสนา เมื่อมีผู้ริเริ่มทฤษฎี
การสอนจริยธรรม มุ่งอบรมปลูกฝัง
แนวทางที่ต้งามในการประพฤติปฏิบัติ
ทฤษฎีดังกล่าวจึงได้รับความนิยมแพร่
หลายออกไปอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลง
แนวทางดังกล่าวในอังกฤษนั้น ก็

สืบเนื่องมาจากนักการศึกษาค้นพบว่า
ในญี่ปุ่นมีการปลูกฝังสั่งสอนจริยธรรม
แก่ประชาชนในชาติตั้งแต่เยาว์วัยมา
ช้านานแล้ว จึงเป็นที่ทราบทั่วกันในโลก
มานานับร้อย ๆ ปีว่า ชาวญี่ปุ่นเป็น
ชนชาติที่มีความรักชาติสูงมาก เป็น
คุณธรรมที่ได้รับการปลูกฝังหยั่งรากลึก
อยู่ในจิตใจของชาวญี่ปุ่นทุกยุคทุกสมัย
ชาวญี่ปุ่นจะยอมเสียสละอุทิศชีวิตของ
ตนเพื่อชาติบ้านเมือง ถือเป็นเกียรติ
ของตระกูลวงศ์ และยังเป็นชนชาติที่มี
ระเบียบวินัยเคร่งครัด ทำให้การพัฒนา
ประเทศประสบความสำเร็จตลอดมา
ด้วยเหตุนี้ นักการศึกษาของอังกฤษจึง
รับเอาแนวความคิดด้านการศึกษาของ

ญี่ปุ่นมาใช้ เพื่อเป็นแนวทางปลูกฝัง
สร้างสรรค์ชนในชาติของตนให้มีจริย-
ธรรมตั้งแต่เยาว์วัย และเติบโตขึ้นเป็น
ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของชาติ
บ้านเมืองอย่างแท้จริง แนวทางปลูกฝัง
จริยศึกษาควบคู่ไปกับการศึกษาอื่น ๆ
ทั่วไปที่โรงเรียนเอกชนของอังกฤษ
ริเริ่มนำมาเผยแพร่ ได้รับความนิยม
แพร่หลาย โดยฝรั่งเศสก็เห็นดีและรับ
ไปใช้เช่นกัน

วิธีสอนจริยศึกษานี้ ไม่สอนตรง ๆ
แต่จะสอนแบบให้เด็ก **“ยอมรับ”** แล้ว
นำไปปฏิบัติ กล่าวคือ ปลูกฝังโดยการ
ให้เด็กได้รู้จักนำไปคิดไตร่ตรอง นำมา
แสดงความคิดเห็นโต้แย้งหรือวิจารณ์

ได้ เป็นการสอนเชิงจิตวิทยาให้เด็กรู้จักคิดถึงเหตุและผลชัดเจนก่อนปฏิบัติ ไม่บังคับกดขี่เด็กให้รับรู้และปฏิบัติโดยเด็กเองไม่เข้าใจไม่เห็นชอบด้วย ซึ่งในปัจจุบัน (พุทธศักราช ๒๕๕๘) การสอนตามแบบดังกล่าว ก็แพร่หลายมากแล้วในประเทศไทย

นrangกูโรวาท (คำกลอน) นี้ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ทรงพระนิพนธ์ขึ้น มิใช่เพื่อให้เด็กอ่านโดยตรง เพราะเด็กยังเยาว์อยู่ ยังไม่ทราบข้อมูลเค้าความสาระในคำสอน ก็จะสามารถอ่านได้เพียง “อ่านคำกลอน” บุคคลที่ท่านผู้ทรงพระนิพนธ์มุ่งหมายให้อ่าน ก็คือ ครู อาจารย์ พ่อแม่ ผู้ปกครอง เมื่ออ่าน **นrangกูโรวาท** แล้วจะได้พบข้อคิด แนวทางประพฤติปฏิบัติตนที่แปลกแตกต่างไปจากการปลูกฝังอบรมที่ผู้ใหญ่ของไทยสมัยเมื่อ ๘๐ ปีมาแล้วใช้อยู่ เป็นต้นว่า ต้องเชื่อฟังพ่อแม่ ต้องทำตามผู้ใหญ่ หรือผู้ใหญ่ มักสั่งสอนให้เด็กอยู่ในโอวาท โดยเริ่มขู่มิให้เด็กกลัว พูดปิดขู่เด็ก เช่น ถ้าไม่หยุดร้องให้ ตีก็แจะมากินตับ การที่ผู้ใหญ่พูดปิดกับเด็กอาจทำให้เด็กคิดว่า การพูดปิดเป็นสิ่งที่ดีผู้ใหญ่จึงกระทำวิธีเช่นนี้ **นrangกูโรวาท** เห็นว่าไม่ถูกต้อง และสอนให้ปรับเปลี่ยน **นrangกูโรวาท** ที่ออกเผยแพร่เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ จึงเป็นแนวคิดใหม่ทางการศึกษาที่นับว่าก้าวหน้าไกลมากในสมัยนั้น

หนังสือ **นrangกูโรวาท** นี้ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ทรงจัดสรรคำสอนไว้ตามลำดับอายุของเด็ก ตั้งแต่วัยทารกอายุขวบ

ครึ่ง จนถึงวัยรุ่นอายุ ๑๒-๑๓ ขวบ

สาระคำสอนสำหรับเด็กในวัยต่าง ๆ กันนี้ ยังแยกออกเป็นหัวข้อสำคัญเพื่อจะปลูกฝังความประพฤติปฏิบัติ ความรู้ความคิดที่เหมาะสมกับสติปัญญาของเด็กในวัยต่าง ๆ กันนั้นสมควรได้รับ ในวัยเด็กเล็กมากจากขวบครึ่งถึง ๗ ขวบ จะมีหัวข้อง่าย ๆ แบ่งเป็น ๗ ภาค ภาคที่ ๑ ความสะอาด ภาคที่ ๒ ความเรียบร้อยในบ้าน ในโรงเรียน ในถนน และส่วนตัว ภาคที่ ๓ กิริยา การพูดที่บ้าน ที่โรงเรียน กิริยาในการกิน การทันเวลาและความทะมัดทะแมง ภาคที่ ๔ ความโอบอ้อมอารี ซึ่งแจกแจงออกไปเป็นความรักบิดามารดาคุณญาติ อ่อนน้อมต่อแขก ต่อเด็กด้วยกัน และเมตตาสัตว์ ภาคที่ ๕ ความยุติธรรม รู้จักของเขาของเราและอย่าเกียจ ภาคที่ ๖ ความสัตย์ พูดจริงไว้ใจบิดามารดาและครู ภาคที่ ๗ ความกล้าเมื่ออยู่คนเดียว เมื่ออยู่ในที่มืด เมื่อเห็นเงาและของแปลก และคำขู่หลอกต่อจากนั้น เป็นคำสอนในวัยที่สูงขึ้นตามลำดับ มีหัวข้อเพิ่มเติมขึ้นตามวัย และสติปัญญาของเด็ก เช่น วัย ๗-๘ ขวบ เพิ่มหัวข้อ บังคับใจตนเอง วัย ๙-๑๐ ขวบ เพิ่มหัวข้อ ปราณิมมนุษย์ชาติ รู้จักฟังบัญชา จังหวะจะโคน ความพยายาม วัย ๑๐-๑๑ ขวบ เพิ่มหัวข้อ เกียรติยศ ความกล้า การคิดเผื่อ และงาน วัย ๑๑-๑๒ ขวบ เพิ่มหัวข้อ ความรักชาติ ความศรัทธา ความเขม็ดแหม่ม วัย ๑๒-๑๓ ขวบ เพิ่มเรื่อง สงครามและไมตรี การเป็นเจ้าของ ความยุติธรรมตามกฎหมาย การปั้นแรง กำลังใจ

การวางตนให้ควรและอุดมคติ (ไอดีล) รวมทั้งเรื่อง ประวัติศาสตร์ของชาติ หัวข้อต่าง ๆ ที่จัดไว้ตามวัยเด็กยังมีรายละเอียดยากง่ายเหมาะสมแก่วัยของเด็กด้วย

หนังสือ **นrangกูโรวาท** เขียนเป็นคำกลอน ใช้ภาษาง่าย เหมือนคำพูดสนทนาบอกเล่ากัน จึงอ่านเข้าใจง่าย แต่มีศัพท์ที่ใช้กันอยู่ในช่วงเวลาที่ท่านผู้ทรงพระนิพนธ์ร้อยกรองเรื่องนี้ขึ้น คือ เมื่อ ๘๐ กว่าปีมาแล้ว บางคำเป็นคำที่อาจพ้นสมัย ทั้งวิเศษศักดิ์และความหมายอาจเข้าใจยาก ในการพิมพ์ครั้งนี้จึงได้ทำเชิงอรรถอธิบายไว้

ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า หนังสือ **นrangกูโรวาท** นี้ เป็นเพชรเม็ดงามเม็ดหนึ่งของวรรณกรรมที่คนในสมัยนี้รู้จักน้อย โดยเฉพาะคำสอนใน **นrangกูโรวาท** นี้ไม่ล้าสมัย ยังมีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถใช้สอนเยาวชนคนไทยเพื่อให้ประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องเหมาะสมและมีความรู้ที่งดงาม จะได้เติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของชาติ ดังนั้น การที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้คัดเลือกนำหนังสือ **นrangกูโรวาท** มาจัดพิมพ์เผยแพร่อีกครั้งหนึ่งจึงนับว่าช่วยฟื้นฟูนำทรัพย์สินทางปัญญาที่มีคุณค่าออกสู่สังคมไทย หากท่านผู้ใดได้อ่านได้ศึกษาคงจะเห็นพ้องกับผู้เขียนว่า **นrangกูโรวาท** เป็นหนังสือที่มีคุณค่าสูง ควรสืบทอดทั้งอายุของหนังสือและเนื้อหาสาระให้อยู่ยั่งยืนเป็นที่รู้จักแพร่หลาย และนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนโดยเฉพาะเยาวชนและแก่

บ้านเมืองไทยต่อไปตราบกาลนาน
เพื่อให้ท่านผู้อ่านทราบถึงลักษณะ
ของหนังสือ นรังกุโรวาท จึงขอเสนอ

ตัวอย่างและรายละเอียดในบางบท
หนังสือ นรังกุโรวาท นี้ พระ
เจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิป

ประพันธ์พงศ์ เป็นผู้ทรงพระนิพนธ์ขึ้น
ทรงใช้นามแฝงว่า “ประเสริฐอักษร”
ทรงแถลงจุดประสงค์ว่า

แจ้งความ

จำหน่ายหนังสือ นรังกุโรวาท

๑ นรังกุโรวาทนี้ มีประสงค์ นิพนธ์ลง,
พิมพ์ อุโฆษ, ประโยชน์สยาม สำหรับ สอน, บัณฑิต วิชา,
ปัญญา งาม เพื่อ ส่อ ความ, สวัสดิ์, ชีวโลกี จะ
ชวน ชาวช, หมายม โนช, ประโยชน์ตน เพื่อเพิ่มผล, โภคา,
ก็หาไม่ อยาก เมื่อ แผล, แพร่ หลาย, กระจายไป ส่า
หรับ ไทย, ไพโรผู้ ตี, มีไว้คู่ ผู้ เลียง เต็ก, สอน เต็ก, เต็ก ๆ
จำ สกิดทำ, วิชาผู้ ใหญ่, ไต้ ยามคู่ร คน ไม่รู้,
ก็จะได้, ไซ ความรู้ คน รู้ผู้, ฉลาด รอบ, คง ชอบใจ
ไต้ อ่านเล่น, เห็นทาง, สาง ปรีชา อชก ปัญญา, ยิ้มแย้ม,
ฤา แก่ ไซ ไหน ยัง ฉลาด, ขาดตก, บกพร่องไป ก็จะได้,
แต่มีเต็ม, เนลิมคุณ, ไซ อมารต, ปราตนา, กับ สามารถ
ช่าง ปลาต, คน ละเชื้อ, สุต เกือ หนุ่น ปราตนา, ก็ปราตนา,
ไคร์ หา บุญ ไม่สามารถ, อาจะตน, ไต้ สม ปอง เต็ด
ถึง ขาด, สามารถ, ก็ปราตนา จำ เหา, อู บาย บ่ม, ไต้
สม ช้อง สม กำ ลัง, สม หวัง, ทั้ง ตำ ลอง จึง
ปรอง ดอง, ตั้ง จะ ว่า, ไม่ วามือ ๆ

๐ ทุกสัปดาห์, สาระ คณา, สมาคม ซึ่งนิยม,
 เขียน อ่าน, การหนังสือ สภา ธารณ์ ประโยชน์, ไปวตมนุชย์,
 ผู้กระเพื่อ เพื่อบรรลือ, คุณสุชา, มหาชน แหล่ง
 ศึกษา, วิชา สัย, โหนด โรงเรียน เป็นที่เพียร, แม่พิชา,
 โสภณผล หอสมุด, หอประชุม, มั่วสุ่มคน ทุกท่า
 บล, ปลัมภก, ไทย ปกครอง เช่น อาราม, คามะสถาน,
 โรงทานกลาง ล้วนแหล่งสร้าง, คุณเณ กาศ, โสภณ
 ผยอง ตลอดมหา, อาณาจักร, แม่น้ำจักปอง ขอ
 สมอง, ปราณนา, บรรณาการ ผู้ปกครอง, ท้องที่, มี
 ประสงค์ จดหมายส่ง, ทรงสั่งเขป, กรุงเทพฯ สถาน
 แพรกนรา, ธิปที, เคย มี่งาน ปรีทาสัย, นครนาน, นลอง
 กรุง คนคอยตอบ, ก็ จะมอบ, คนคอยไป ถ้า
 จะให้, ไปรสนีย์, ส่งที่มุ่ง ขอ แสทมป์, ๑๒ สทงศ์,
 ท่างบำรุง มีต้อง พัก, ควักถุง, ยุ่งซื้อ เปลื้อง จะ
 ส่งให้, ใน ประเทศ, เขต สยาม กำ นลตาม, สติกำ ลัง,
 หวัง ประเด็น ความรู้ เหล่า, เขวระกุมาร, สท้าน เมือง
 เกียรติ กระเด็น, เพ็ง พุ่ง, พระกรุง ไทย ชาติ

หนังสือ นรังกุโรวาท คำกลอน
พิมพ์ขนาด ๘ หน้ายก ๑๘ ยก ถ้าซื้อ
แล้วให้จัดส่งไปรษณีย์ ติดแถมปี ๑๒
สตางค์ แบ่งหัวข้อตามลำดับ โดยใช้ข้อความ
แทนสารบัญว่า บอกหน้าหัวข้อ
นรังกุโรวาท

นรังกุโรวาท แบ่งลำดับอายุคน
เป็น ๕ วัย

- ๑ ทารก แรกเกิด - ๗ ปี
- ๒ เด็ก ๗ ปี - ๑๔ ปี
- ๓ หนุ่ม ๑๔ ปี - ๒๕ ปี
- ๔ ผู้ใหญ่ ๒๕ ปี - ๖๐ ปี
- ๕ ผู้เฒ่า ๖๐ ปี ขึ้นไป

และแบ่งลำดับการสั่งสอนอบรม
เป็น ๘ ระดับ

- ขั้นแรก แรกเกิด - ๗ ขวบ
- ขั้น ๑ ๗ - ๘ ขวบ
- ขั้น ๒ ๘ - ๙ ขวบ
- ขั้น ๓ ๙ - ๑๐ ขวบ
- ขั้น ๔ ๑๐ - ๑๑ ขวบ
- ขั้น ๕ ๑๑ - ๑๒ ขวบ
- ขั้น ๖ ๑๒ - ๑๓ ขวบ
- ขั้น ๗ ๑๓ - ๑๔ ขวบ

ใน คำปรารภของหนังสือนี้ กรม
พระราชาธิบดีประพันธ์พงศ์ ได้กล่าวเชิญ
ชวนให้ผู้ใหญ่สั่งสอนอบรมเด็กให้ดี
เพราะการให้ความรู้และอบรมให้เด็กดี
มีค่ากว่าให้เงินทองมาก จะทำให้เด็ก
ประพฤติปฏิบัติตนถูกต้อง นำตนไปสู่
ความสำเร็จ เงินทองก็จะมาสู่ชีวิต แต่
ถ้าให้แต่เงินทองปราศจากความรู้ก็จะ
เอาตัวไม่รอด เงินทองมีแต่จะหมดไป

๑ ทวย เมธ, ปรึษา, ที่หาชอบ ขาวีอารอบ, สอบ ส้ม, นิยมใสนม
ตั้ง หัก รบ, อนุศาสน์, โอวาทไว้ ดำหรับ ให้, อุทาหรณ์, สอน กุมาร
จัด เป็น ชั้น; บัน วิษา, ความ ชาญ แต่ พอ ๆ, ใจ จำ เภาะ, เหมาะ ส่มา
ดี แก่ เด็ก, ชาย หญิง, กว่ ศ่องฆาร ควร ที่ มาร, ตาบิดร, จะ สอน ตาม
แม่น เล็ก ต่, ฝึก ต่, มี วิษา คง ส้ม หน้า, ส่มากร, ซาคี ส่ยาม มี สิ้น
ทรัพย์, ประคัม ยศ, ปรากฏ นาม ไม่ เสื่อม ทราม, ศักดิ์ ส่ญ, ส่ญชาย
แม่น เด็ก ชั่ว, รั ชั่ว, ชัก ศว ยับ ถึง มี ทรัพย์, ยศ ศักดิ์, มีก นิบ หาย
การ ตั้ง สอน, บ่ชน ความ รั, ชู ใจ กาย นำ แจก บ่าย, บุตรี ธิดา, กว่ เงิน
ของ สอน ตก หถน, เหมยบ อาหาร, นัน หวาน เป็รยว เด็ก ก็ เคียว,
กถน ศพ, ไม่ ชัด ช่อ ถูก ของ เสี่ย, เด็ก ก็ เขย, ออก เสี่ย ท่อ ถูก
ชาติ ศอง, อิม พี่, มี ก่าตั้ง เพราะ ฉนั้น, ท่าน ผู้ใด, ให้ โอวาท ควรจะ
ภาค, ควร มิกควร, อย่า ค่น ค่น ค่ คัด แค่, มี คุณ, เคย คุ่น พัง ต่
กว่ ตั้ง, สอน คบม, โดย มงาย ข

การจัดลำดับการสอน

ในนรังกุโรวาท จะสอนผู้ใหญ่
ที่จะเลี้ยงเด็กก่อน ต้องปฏิบัติดังนี้

- ข้อ ๑ ห้ามดูต่ำ/ห้ามพูดหยาบ
คาย สบถล่เล็ก ทะเลาะทำร้ายกันให้
เด็กเห็น
- ข้อ ๒ เด็กทำผิด ต้อง... อย่า
โกรธเกรี้ยวอาฆาต
- ข้อ ๓ อย่าให้เด็กดูถูกดูหมิ่น
บ่าวไพร่ ไม่ให้ลบหลู่ผู้ใหญ่
- ข้อ ๔ ไม่ให้เด็กใช้เงินสุรุ่ยสุร่าย

ข้อ ๕ อย่าแสดงความรักอย่าง
สามีภรรยาให้เด็กเห็น

ข้อ ๖ สอนเด็กไม่ให้พูดสอด
พูดแส ยุแยง เล่นสำนวน

ข้อ ๗ อย่าทำตัวเป็นแบบอย่าง
ที่ไม่ดี เช่น กินเหล้า สูบบุหรี่

ข้อ ๘ อย่าให้เด็กนอนดึก

การสอนเด็กก็อายุ ๑ ขวบครึ่ง
จนถึงอายุ ๗ ขวบ นั้นเทียบกับปัจจุบัน
คือ การสอนเด็กก่อนนบาลเพราะหนักไป
ในการให้เล่น

ทารกประจวบขวบครึ่งจึงพอสอน
ทำของเล่นเป็นท่อน ๆ อักษรพร้อม

สองขวบแล้ว แคล่วคล่องต้องหาเลข

หัดนับหนึ่งสองสามตามสะดวก

ได้สามขวบรู้จักควบพยัญชนะ
ร้อยลูกปัดหัดเขียนเพียรตามใจ

ให้รู้จักชั่วช้ามาดบี่
ขอของเขาอย่าเข้าปองเป็นต้องการ

สี่ขวบถ้วนควรอ่านหนังสือออก

ถึงห้าขวบรวบรัดจัดให้คล่อง

เปรียบเหมือนป้อนเข้ากล้วยช่วยถนอม
ทาสีสันหวานล่อมซอมให้จำ...

ให้รู้เหตุผลแท้แต่เฝิ่นเฝิ่น...

หัดลบบวกเทียบเคียงเพียงง่าย ๆ

กับสระเขี้ยวขามูพ้ออ่านได้
รู้จักใช้สิ่งของที่ต้องการ

ถุกทุบตีแมวหมาน่าสงสาร

เลิกคิดอ่านพูดเท็จเข็ดอาญา

ให้คัดลอกเขียนหนังสือฤภาพสี

พोजัดห้องจัดให้คล้ายเสมียน

เด็กอายุ ๗-๘ ขวบ มีคำสอน ๗ บ้วนปาก หวีผมเผ้า มือเท้าร่างกายไม่
ข้อ คือ รักษาความสะอาดของร่างกาย สกปรกมอมแมม ใส่เสื้อผ้าสะอาด เป็น
ตั้งแต่ตื่นนอน ให้รู้จักล้างหน้าตาสีฟัน ที่น่าสังเกตว่า ในสมัยนั้นเด็กสวมถุง
เท้า รองเท้าขาวดำตัวหน้าพา หมวก เข็ดหน้าอย่าให้เปื้อนรู้เอื้อนอายุ

ขอสองคือ กริยา ในการกิน ดื่ม เคี้ยวอาหาร ให้ระวังตัวอย่างเป็นผู้ดี เวลาซักถามตอบ ให้พูดอ่อนหวาน อย่าทะเล้งตั้งตั้ง
ดั่งกลอนที่ว่า

พูดอ่อนหวาน หวานว่าให้น่าฟัง

ขึ้นดั่งดั่ง เอี้ย เอี้ย เอี้ย ข้างทราวม

เอี้ย เอี้ย ก็คือ เหี้ย เหี้ย หมายถึง
ประพฤติเลวทรามอย่างสัตว์ ที่เรียกว่า
เหี้ย ซึ่งเป็นที่รังเกียจว่า เป็นตัวนำโชค

ร้าย ถ้าผู้ใดประพฤติไม่ดี ประพฤติชั่ว
จะถูกเปรียบเทียบกับ ประพฤติเหี้ย ๆ
หรือเป็นคนเหี้ย ๆ

ในเรื่องกริยานี้ นรังกุโรวาท ยัง
สอนให้รู้จักคอย ให้มีกริยาสงบเสงี่ยม
และให้ทันเวลา

อย่าเฉื่อยชา จงรักษาเวลามัน
ตื่นให้ทัน ไปให้ทัน ทุกวันทอย

ถึงให้ทันท่านกำหนดอย่างดห้อย

เลิกอ้อยสร้อยทั้งในบ้านสถานเรือน

และสอนให้โอบอ้อมอารีแก่สหาย เมตตาสัตว์เลี้ยง และสัตว์ต่าง ๆ ที่ไม่ได้ทำอันตราย เช่น แมลงวัน จิ้งจก ไล่เดือน นก

ภาคที่ ๔ ของเด็กอายุ ๗ - ๘ ขวบ สอนให้กตัญญูต่อบิดามารดา พระมหากษัตริย์ และครู

คิบุญคุณคุณครูอาจารย์

จงจิตรมีนกตัญญูอย่าว่าวาม

แม้เราไม่ขอใจใครช่วยเหลือ

เป็นทารกท่านไม่ยกหกค่อม่า

บิดามารดากษัตริย์สยาม

ข้อใดห้ามจงประหยัดอย่าปิดคำ

ใครจะเอื้อชูชอุปประถัมภ์

ได้ท่านบำรุงฟุ้งจึงเป็นตัว

ในเรื่อง ความยุติธรรมนั้น นราทร ที่โชคดี สอนความกล้า คือ ให้นั้นใจดีเมื่อ
 กุโรรวาท สอนเด็ก ๗-๘ ขวบ ไม่ให้มัก สอนให้ตั้งอยู่ในความสัตย์ พุดสิ่ง เจ็บถาไม่สะดวก สอนไม่ให้ชี้ฟ้อง ฟ้อง
 ได้ ไม่ละโมภโลภมากมักอยากได้ ไม่ ใดให้เป็นคำมั่นอย่า อย่าพุดเกินจริง แต่เมื่อควร
 น้อยใจริษยาที่คนอื่นได้รับของหรือคน สอนให้วางตัวไม่ก้าวร้าวโอหัง

อย่าชี้ฟ้องร้องฎีกาบ้างชี้แยะ ควรฟ้องแต่ฟ้องเขียนข้อเสียหาย
 ช่วยเตือนร้อนผู้อ่อนแออันตราย หวังผลภายหลังหน้าปราบให้หลายคร้าม

และสอนให้เด็กกล้าเผชิญหน้ากับสัตว์ เสนอว่าควรสอนเพียง ๘ ข้อ ไม่ให้เผื่อ ความสะอาดเฉพาะร่างกายตนเอง
 ที่มักจะกลัว เช่น หมาแะ่ ตึกแก แมงมุม เกินไป ในอายุ ๘-๙ ขวบนี้ สอนสูงขึ้นไป คือ
 จากเด็กอายุ ๗-๘ ขวบ ไปถึง ในด้านความสะอาด สอนสูงกว่า รักษาความสะอาดในบ้าน
 เด็กอายุ ๘-๙ ขวบ นราทรกุโรรวาท เมื่ออายุ ๑-๖ ขวบ ซึ่งให้รู้จักรักษา

จงรักษามความสะอาดสมวาสนา อยู่เคหาอย่าพวกเหมาะหมักหมม
 ช่วยกวาดปัดจัดให้ไกลโสมม อย่าเที่ยวถ่ม อย่าเที่ยวทิ้ง เที่ยววิ่งโยน

รักษาความสะอาดในโรงเรียน ทั้งสถานที่ และรักษาใจสะอาดด้วย

ในโรงสอน ตอนสนาม ตามสนน สงวนตนสงวนสอาดอย่าฟาดไข่น
 ยามเล่น ๆ อย่าเล่นเด่น เผ่นกระโจน ผกเผนโดนหกกลิ้งถุกทั้งเดิน
 ปอกผลไม้เปลือกอย่าได้เที่ยวโยนกลาด เศษกระดาษทิ้งตะกร้าอย่าพาเพ่น
 อย่าหักกิ่งไม้โยนเหนี่ยวโอนเอน จำจนเจนใจสอาดปราศระแวง

ในด้านกิริยา สอนเด็ก ๘ - ๙ ขวบ ให้พุดจาอ่อนน้อม พุดชัดเจน มีสัมมาคารวะ วางท่ากิริยารู้จักหลบหลีกกรถ ไว้สง่า
 วางกิริยาได้นำสรรเสริญ เมื่อยามเดินตามถนนอย่าร่นรำ
 อย่าขล่ำรักษายศหลีกกรมม้า ไว้สง่าพอควรสงวนนาม

คำว่า หลีกกรมม้า ช่วยให้เราทราบ นอกจากนั้น ให้รักษากิริยา อย่า ครู ของโรงเรียน คือ สอนให้รู้จักรักษา
 สภาพสังคมด้วยว่า ในสมัยนั้น ผู้คน ทำตนเงอะงะงุ่มง่าม ประโยชน์ของส่วนรวม และสอนให้ทำงาน
 นิยมใช้รถเทียมม้า ให้รู้จักรักษาข้าวของของตน ของ ไม่คดโกง เช่น ไม่ลอกเลข ลอกคำบอก

เพลาเรียนเขียนคำบอก ๆ ออกงาน อย่าคิดอ่านอุบายปิดคิดอดสู
 เลข คำบอก อย่าลอกอย่าลักดู แม้นใครรู้เขาก็ลือเสียชื่อโกง

คำว่า เลข คำบอก นี้แสดงว่า เด็ก การฝึกหัดเขียนคำ ซึ่งในสมัยนี้ไม่มี บ้าน เพื่อนโรงเรียนแล้ว ยังสอนไม่ให้
 ๘-๙ ขวบ จะเรียนเลข และคำบอก คือ ในด้านความยุติธรรม นอกจาก ล้อเลียนคนเคราะห์ร้าย คนพิการ ตา
 คุบบอกแล้วให้นักเรียนเขียนตาม เป็น สอนให้ดีต่อมิตรสหายเพื่อนเล่น เพื่อน บอด ติดอ้าง คนแก่ คนสติไม่ดี

คนเคราะห์ร้ายควรมหาอำนาจพร
ฤทธิการแก่งำอย่าอำพราง

เช่น คนอ่อนแอ ท้อ บอด บอ อ่าง
ล้อเล่นอย่างเพื่อนเล่นไม่เห็นดี

ในด้านความสัตย์ เด็ก ๘-๙ ขวบ ให้รู้จักรักษาความลับที่มีคนไวใจ

สงวนสัตย์นัดใครจงให้มัน
รู้จักปิดมิดความปราวมะจี
เป็นมนุษย์สุดอายหน้าขายหน้า
ความลับเขาเอาขยายเหมือนควายจัว

รักษาสัญญาสนิทอย่าปิดหนี
ความลับที่คนเขาเอื้อเพราะเชื่อตัว
ก็ทีกล้าฆ่าสหายแสนร้ายชั่ว
เหลือน่ากลัวหน้าเนื้อใจเสื่อตรง

ในด้านความกล้า สอนเด็ก ๘-๙ ขวบ ให้กล้าเอาอย่างที่ดี อย่าเอาอย่างสิ่งที่มีพิศสง ให้ทำดี

กล้าเอาอย่างตัวอย่างทางที่ดี
อย่าครั้นคร้ามมิใยหยามยามทง

อย่าเอาอย่างทางที่มีพิศสง
ทำดีองค์อาจฉนี้ยอดดีนัก

สอนให้กล้ารับสารภาพเมื่อทำ
ผิด ถ้าเพื่อนทำผิดให้กล้าบอกผู้ใหญ่
สอนให้กล้าไม่กลัวพายุ พายุร้อง พายุแลบ
สอนให้รู้จักบังคับใจตัว กินอาหาร
สะอาด ให้เชื่อฟังผู้ใหญ่ห้าม ไม่กินของ

แสดง ของค่างข้ามคืน ไม่ให้เล่นการ
ละเล่นที่เป็นโทษ ไม่ดื้อดิ่ง ชี้อ่อน มุทะลุ
หน้านิ้วคิ้วขอด โมโหร้าย พาลเกกมะ
เหรก สอนไม่ให้พูดคำผิดสุวาท ดูหมิ่น
ผู้อื่น หรือแย่งพูดชิงพูด รวมทั้งสอน

ด้านจิตใจไม่ให้คิดร้าย อาฆาตพยาบาท
สอนให้เด็ก ๘-๙ ขวบ รู้จักงาน
คือ ช่วยงานบ้าน และขยันหมั่นเพียร

คำโบราณเข้าบ้านท่านอย่าดูตาย
ยามอยู่บ้าน แม่พ่อ ขออย่าเว้น

บั้นจ้วควายให้บั้นลูกท่านเล่น
ช่วยวิ่งเต็นย์มีตำอาษางาน

เด็ก ๙-๑๐ ขวบ สอนด้านกิริยา
ให้ใช้วาจาสุภาพ อย่ากระดาก รู้จักสม-

บัติผู้ดี ถ้าไม่คิดร้ายไม่ต้องอายคน สอน
ไม่ให้เห็นแก่ตัว ให้รู้จักนอบน้อมผู้ใหญ่

สอนให้ปราณีมนุษยชาติ เช่น ช่วย
คนตกยาก

มนุษย์ชาติ ๑ มิใช่สัตว์เนรคุณ
ขึ้นชื่อมนุษย์แล้วบุรุษฤาสตรี

ควรทรงคุณพิเศษแสนฮิวแมนนิตี้
นำปราณีหนีเอาอย่างทางทมิฬ

คำว่า **ฮิวแมนนิตี้** ในที่นี้ เห็นได้
ว่า ภาษาอังกฤษเริ่มเข้ามาสู่ภาษาพูด
ของคนไทย เพราะในรัชกาลที่ ๕ เสด็จ
พระราชดำเนินไปยุโรปถึง ๒ ครั้ง และ
ยังมีชาวต่างประเทศเข้ามาอาศัยทำมา
หากินในประเทศไทย

นรังกุโรวาท สอนให้เด็ก ๙-๑๐
ขวบ ทำให้คนอื่นเป็นสุขได้ และให้
เมตตาสัตว์
สอนให้รู้จักฟังบัญชา เริ่มด้วย
เชื่อฟังบังคับบิดามารดา คือ เชื่อฟัง
บิดามารดาสั่งสอน และให้ทำตามแบบ

แผนที่ครูบาอาจารย์ หรือเจ้าขุนมูล
นาย ตลอดจนกฎหมายบังคับไว้เป็น
แบบแผน
ในด้านความยุติธรรม เด็กอายุ
๙-๑๐ ขวบ สอนสูงขึ้น คือ ให้รู้จัก
สุจริตไตรยทวาร กลั่นโทษ สะกดไว้

ให้รู้จักยกโทษท่าน หรือยกโทษให้ผู้อื่น
เห็นอกเราอกเขา

ในด้านความสัตย์ สอนให้รักษา

ความสัตย์ ความบริสุทธิ์ อย่าเป็นเจ้า
กมลมารยา อย่าหลอกลวงด้วยกายกรรม
ถ้าจะบอกความลับความลับข้อใจแก่

ใคร ให้พิจารณาว่าไวใจได้จึงค่อยบอก
อย่าใจง่าย

จะบอกจริงแล้วอย่ากริ่งแลอย่าเกรง

พูดตามเพลงแฟรงค์เนสตามเหตุตรง

ในที่นี้มีคำภาษาอังกฤษ frank-
ness คือ พูดตรงไปตรงมา แสดงให้เห็น
สภาพสังคม ที่ภาษาอังกฤษเริ่มเข้ามา

มีอิทธิพลต่อคนไทย
สอนเด็ก ๙-๑๐ ขวบ ให้รู้จัก
จังหวะจะโคน รู้จักจัดสิ่งของให้เป็น

ระเบียบเรียบร้อย สอนให้รักษาเวลา
ให้ทันเวลา

วันๆต้องให้ทันเวลาเสมอ
การ**บั้งชวล**ควรสงวนมิดควรมัว

อย่าป่าเปื้อนป่านชนที่บัว ๆ
เวลาไหนก็สำคัญยิ่งกว่าสิ่งใด

บั้งชวล คือ punctual ตรงต่อเวลา

สอนให้มีความพยายาม ทำอะไรให้สำเร็จ ถ้าแพ้ก้อย่าท้อแท้ รู้จักแก้ตัวใหม่ ให้อุตส่าห์พยายาม ทำตัวให้ดีขึ้นเสมอ

ฝนทิ้งให้เป็นเข็มสู้อย่าดูเบา
เขามีตีนมีมือ ฤาจะมีหัว
แม้โอกาสสาธุศานาไม่มาดล
เพียรไถยดีเถิดอย่าลี้แกมขี้เกียจ
พร้าขัดหลังหวังมานะอย่าละเว้น

เขากินข้าเราก็กินใยหมิ่นตน
มิใช่ตัวเราเป็นปลาอย่าย้อย่น
ชิงสิ้นชนม์เสียก็ชิงแม้ยังเป็น
แอมบิเชียส ชื่นสมัคครมกักคเม่น
.....

แอมบิเชียส เป็นคำภาษาอังกฤษ
อีกคำที่ยืนยันว่า อิทธิพลของภาษา
อังกฤษเริ่มเข้ามารบกวภาษาไทยแล้ว
ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๓ หรือเมื่อ ๕๓ ปี
มาแล้ว

นรางกูโรวาท เป็นคำกลอนสอน
เด็กตามลำดับอายุ โดยผู้พิมพ์ คำนี้
วัยวุฒิ และวุฒิภาวะที่เด็กจะรับได้ โดย
ทรงรับแนวคิดแนวสอนของสากลเข้า
มาเป็นแนวทาง

เมื่อเด็กอายุ ๑๐-๑๑ ขวบ เจริญ
วัยขึ้นคำสอนก็ขยายไปสู่สิ่งที่กว้าง
ขวางขึ้น เช่น สอนให้รักมนุษยชาติ
แม้จะต่างชาติต่างศาสนากัน ให้รู้จัก
รักเกียรติยศ

ตั้งใจจริงทั้งเสียดรักเกียรติยศ

ให้ปรากฏเกียรตินิยมคุณคมข้า

สอนให้วางตัวเหมาะสมไม่เหลาะแหละ ไม่บ้ายศหรือเห่อทรัพย์
วัยที่เด็กเริ่มเติบโตสู่วัยผู้ใหญ่ คำสอนในนรางกูโรวาทจะสูงขึ้น
อายุ ๑๑ ถึง ๑๒ ขวบ

เด็กสิบเอ็ดสิบสองขวบจวบเวลา
ให้รู้สูงจุงปัญญาปรีชากร

เป็นขั้นห้าแปดข้อพอจะสอน
ควรบิตรมารดาพยายาม

ในระดับอายุนี้ สอนไม่ให้สูบบุหรี่ ให้รู้จักขอโทษ ขอบใจ ให้รู้จักยับยั้งใจตัว กลัวความชั่วทั้งต่อหน้าลับหลัง

อายุสี่สามเทวดารักษาสิริ

เป็นคติโบราณสอนข้อดีหลาย

ต่อหน้าลับหลังอย่าหวังร้าย

พลับก็พลบอย่ากลับกลายเป็นตะโก

ในข้อนี้ มีคติที่เป็นโหวท คือ ต่อหน้ามะพลับ ลับหลังตะโก หมายถึง ต่อหน้าดี ลับหลังร้าย

สอนความรักชาติ ปรารถนาดีต่อแดนเกิด เชิดชูชมแดนตน คือ รักบ้านเกิดเมืองนอน รู้จักบุญคุณของแผ่นดินเกิด

สอนด้านยุติธรรม เรื่องศาล สอนศรัทธาและพิริยะ เพื่อต่อสู้ความยาก

ลำบาก ให้รู้จักเลื่อมใสศรัทธาในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่ลบหลู่ศาสนา ไม่มั่งงายในเรื่องที่ไม่ควรเชื่อมั่งงาย รู้จักศาสนาที่แท้จริง สอนหลักการของศาสนา เช่น คริสต์ พราหมณ์ อิสลาม พุทธศาสนา โดยเฉพาะพุทธศาสนาจะกล่าวถึงหลักการโดยละเอียด

สอนให้รักการทำงาน เพราะงานเป็นสิ่งประเสริฐ สอนว่า วิชาเลี้ยงชีพมี

หลายประเภท เช่น รับราชการ ทหาร พลเรือน ค้าขาย เป็นพ่อค้า เป็นช่าง ทำอัญมณี เพาะปลูกทำไร่ทำสวนทำนา รับจ้างเป็นกุลีในแรงงาน

สอนให้รู้จักเขม็ดเข้มน้ำ หรือประหยัด รู้จักใช้เงิน เก็บรักษาเงิน รู้จักเก็บออม รู้จักให้ทาน

ให้ทานคนอนาถาชราโรค

ตกลำบากยากจนคนพิการ

ถาวรสถาน ถนน สพาน ศาล สระ คลอง

ซ่อมสตุปพุทธรูปปรารงค์เจดีย์

ถวายเป็นบุญคุณพิชิตศึกษาเพียร

ฤๅเคราะห์โศกโชคพิรุณสุดสงสาร

โรงเรียนโรงพยาบาลเป็นทานดี

สาธารณชนองคุณะผดุงชาวกรุงศรี

กุฎีที่โบถวิหารกาญจนเปรี๊ญ

ชินะวงษ์คุโณวาทนุสาสน์เสถียร

ช่วยแหล่งเรียนตฤณะกุมารเป็นทางตรง

เมื่อเด็กโตขึ้น **นรังกุโรวาท** แนะนำ อายุ ๑๒-๑๓ ขวบ สอนการแต่งตัวให้เหมาะสม รู้จักเลือกมิตร หนังสืออ่าน และการเล่น การคบคนอย่าคบ

คนชั่ว อ่านหนังสือดี อย่าอ่านหนังสือที่พาให้เหลวไหลใจเพื่อน เล่นให้เป็นประโยชน์ ไม่เล่นการพนัน หวย ถั่วโป จั๊บบี้ก็ คุโป๊กเกอร์ (ไฟ) แนะนำให้เล่น

คริกเก็ต เติ่นเน็ต (เทนนิส) เป็นต้น สอนเด็กชายให้รู้จักเป็นสุภาพบุรุษ เมตตาเด็กเล็กกว่า เคารพผู้หญิงและผู้ใหญ่กว่า ไม่เกเร

ตีหัวหมาปาหัวเจ๊กนั้นเด็กชวย

เด็กดีช่วยอุดหนุนกรุณา

สอนให้รักชาติ รักบ้านเกิดเมืองนอน และ**ราชาธิปไตยของตน** กลอนนวรรคนี้ แสดงหลักฐานว่า

บ้านเมืองปกครองด้วยกษัตริย์ มีอำนาจเด็ดขาด คือ ราชาธิปไตยหรือ สมบูรณาญาสิทธิราชย์ สอนให้ทราบ

ว่า พระมหากษัตริย์ผดุงรักษาราษฎรและบ้านเมือง

จึงต้องเสียดียงผดียงกษัตริย์ครองฉัตรไชย
ทรงอำนาจราชเดชอาญาสิทธิ์
ให้ปลอดภัยไว้ระกำกัลมภร

เลี้ยงไพร่เลี้ยงชาติเลี้ยงราษฎร
โปรดรับผิตชอบทั้งโปรดสั่งสอน
ผดุงนครเฉลิมมงกุฎยุติธรรม

มีคำสอนเรื่องการปกครอง ๑) แอบสลุต โมนาติ ๒) คอนสติตูชันแนล ๓) โอลิคาติ (ปกครองโดยผู้ปกครองหลายคน) ๔) ริบลิค (ปกครองแบบประธานาธิบดี)

ในตอนนั้น **นราทรกุโรวาท** บรรยายเรื่อง การสถาปนามกุฎราชกุมาร และสอนให้จงรักภักดีต่อสถาบันกษัตริย์ และให้สามัคคี

สอนให้รู้ว่า **ไมตรีนำชัยชนะมาให้** สอนหน้าที่พลเมืองเมื่อมีศึก สอนเรื่องสงครามเป็นโทษแต่เมื่อจำเป็นก็ต้องทำสงคราม

เหตุฉนั้นท่านจึงว่าบรร้าชั่ว เป็นโทษหนักชัฒมนุษย์ยุคิธรรม เพื่ออุปถัมภ์กรรมสิทธิ์อิสรภาพ

และนำกล้วน่าเกลียดน่าเกียจกัน แม้นั้นยังต้องทำยามจำเป็น ฤาเพื่อปราบปรามข้อจะก่อเชิญ

นอกจากนี้ ยังสอนให้รู้จักวางตนระหว่างนายบ่าว ไม่ให้ดูถูกคนจนกว่าให้รู้จักดูแลสัตว์ที่ใช้งาน ให้รู้จักรับผิดชอบ รู้จักใช้โอกาสและความสามารถ รู้เรื่องการแบ่งก หรือธนาคาร การใช้เช็ค การกู้เงิน ออกตราพต์ ธนบัตร ส่งเงิน

ฝากเงิน ดอกเบีย กำไร สอนเรื่อง สุรา ักญา ผื่น เป็นยาพิษมีโทษร้ายแรงต่อร่างกาย สอนให้สนใจเรียนวิชา ให้รู้จักคุณโทษ **เมื่อเด็กอายุ ๑๓-๑๔** เริ่มเป็นหนุ่ม ในสมัยโบราณอายุ ๑๓-๑๔ นั้น

สามารถมีครอบครัวได้แล้ว ผู้ชายก็มีลูกได้ จึงถือว่าเป็นวัยที่เริ่มชีวิตรับผิดชอบ จึงสอนให้รู้จักการทำงานที่มีประโยชน์ ต่อชาติบ้านเมือง

ได้ทำคุณบุญอุตมสมชีวิต

ฝากซื้อติดแผ่นดินไทยไว้เป็นดี

สอนเรื่องปกครองตั้งแต่ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน กรมการตำบล อำเภอ แคว้น เทศาภิบาล กระทรวง กรม พระเจ้าแผ่นดิน สอนเรื่องชาติและรัฐบาล สมาคมตามกฎหมาย ความสัมพันธ์

ระหว่างชาติ การค้าขาย เครื่องจักรสินค้าที่ไทยส่งออก เช่น เร้ว กระจวาน นอง งา ไม้สัก การใช้เรือไฟ รถไฟ สอนเรื่องกฎหมาย พระราชกำหนด กล่าวถึงประวัติศาสตร์การ

ยุติธรรมในรัชกาลที่ ๕ การเลิกทาส สัญญาไมตรีกับอังกฤษ และผู้ประพันธ์กล่าวด้วยว่า คนไทยรู้กฎหมายน้อย ต้องให้ฝรั่งมาเป็นผู้นำ จึงขอให้เด็กไทยใฝ่ใจศึกษาหาความรู้ด้านกฎหมาย

ริบเพียร ๆ เรียนพลันทันราชการ

สอนเรื่อง คนไทยต้องเท่าเทียมกันทางกฎหมาย ไม่ว่า คนจนคนมั่งมี เจ้า หรือไพร่

สอนให้เห็นโทษของการติดการพนัน มีแต่จะพบความพินาศ สอนให้ฝึกจิตใจให้เข้มแข็ง แล้วเผชิญความยาก ทำสิ่งที่ถูก ไม่อวดดี ไม่โง่แกมหยิ่ง ให้รู้จักวางตนเหมาะสม ไม่หย่าเป ทำตนให้เป็นที่ยอมรับ

หัว สมเด็จพระสุริโยทัย พันท้ายนรสิงห์ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช และท้าวเทพกระษัตรี เป็นต้น

สอนเรื่องเกี่ยวกับ บริษัท เอกชน ผู้จัดการ กรรมการ ต้องรับผิดชอบในภารกิจของบริษัท สอนการเลี้ยงชีพโดยชอบ และการเป็นหนี้ ต้องหมั่นทรัพย์ให้เกิดกำไร หากทำการค้าขาดทุน ล้มละลาย ก็ต้องหาทางแก้ไขตั้งตัวใหม่ อย่าซี้ซลาดชิงฆ่าตัวตาย

สอน**ไอตีส** คือ รู้จักมีอุดมการณ์ สอนให้เห็นพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่

วรรณกรรมร้อยกรอง เรื่อง นราทรกุโรวาท ไม่เพียงแต่มีคุณค่าในวิทยาการด้านการศึกษา การสั่งสอนอบรมเด็กและเยาวชน แต่ในด้านร้อยกรอง นราทรกุโรวาท ก็มีคุณสมบัติของวรรณศิลป์ประเภทคำกลอน มีคณะสัมผัสอักษร สัมผัสสระ การบรรยาย

เรื่อง การนำเสนอเรื่องได้เนื้อหาสาระครบถ้วน เป็นขั้นตอนอย่างเหมาะสม เนื้อหาสาระมีคุณค่า คำกลอนมีอรรถ-รสรไพเราะ ให้ความเพลิดเพลิน จึงมีคุณลักษณะวรรณศิลป์ครบถ้วน คือ

แต่งดี มีอารมณ์สะท้อนใจ อ่านเข้าใจง่าย ให้ความรู้ความคิดดีเยี่ยม มีประโยชน์แก่บิดามารดาผู้ปกครองที่จะสั่งสอนอบรมเด็ก

เขียนสะกดคำที่มีความแตกต่างจากการเขียนในปัจจุบัน และคำที่นิยมใช้ในอดีต ซึ่งบางคำในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงวิธีเขียนไปแล้ว เช่น

ในด้านภาษา สามารถศึกษาวิธี

อัตรดา - อัตรดา

สร่าย - สาย

จิตรร์ - จิต

ประเสริฐฐ - ประเสริฐ

รวัง - ระวัง

ตบุม - ตะบุม

นี่ - หนี่

รังับ - ระงับ

องค์อาจ - องอาจ

รู้ศึก - รู้สู้

แสร์ - แส

ใช้สรอย - ใช้สอย

ไม่ - ไม

ไตรยทวาร - ไตรทวาร

ฯลฯ

นับว่า วรรณกรรมร้อยกรอง เรื่อง **นrangกูโรวาท** เป็นวรรณกรรมร้อยกรองที่ทรงคุณค่า น่าสนใจศึกษาและนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

Abstract

Narang Kurowat, Didactic Poetry

Khunying Kullasap Gesmankit

Fellow of the Academy of Arts, The Royal Institute, Thailand

“Narang Kurowat” by His Royal Highness Prince Naradhip Prabandhabongse is a didactic work written in poetry form (Klon). Its aims are to teach children from the age of one and a half to thirteen years. Its pertinent aspects are focused on the principle of child-centred, emphasizing the child’s participation in the learning process, the child’s behaviour being adjusted to match with the age level of the child including e.g. body cleanliness of the child, the tidiness in the house, the social etiquettes in speaking, eating, punctuality, hospitality, fairness, honesty, braveness, virtuousness, decision on choice of friends, appropriate book choices, social learning, democratic rule, laws, vocation and the loyalty to the monarchical institute, etc.

Key words : Narang Kurowat, didactic literature

